МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

СОЁЛ, СПОРТ, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, ЗАЛУУЧУУДЫН ЯАМ

MONGOLIA

Culture • Sports • Tourism • Youth

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЛБАРЫН ТӨР ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛ

2025 он

Аялал жуулчлалын салбар нь улс орны эдийн засагт чухал хувь нэмэр оруулдаг стратегийн ач холбогдолтой салбар юм. Энэ салбарын хөгжлийг хурдасгахын тулд төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагаа зайлшгүй шаардлагатай. Төрөөс аялал жуулчлалын бодлогыг тодорхойлж, дэд бүтцийн хөгжил, аюулгүй байдал, хяналт зохицуулалтыг хангах үүрэгтэй бол хувийн хэвшил үйлчилгээний чанарыг сайжруулж, шинэ санаачилга, хөрөнгө оруулалтыг татах үүрэгтэй.

1. Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн ач холбогдол

1.1 Хөрөнгө оруулалт, санхүүжилтийн боломжууд

- Төрийн дэмжлэгтэй хөрөнгө оруулалтын төслүүд
- Нийтийн болон хувийн хэвшлийн санхүүжилтийн хослол

1.2 Аялал жуулчлалын дэд бүтцийг хөгжүүлэх

- Зам, тээврийн сүлжээ, нисэх онгоцны буудал, амралтын бүсүүдийг сайжруулах
- Цахим үйлчилгээ, мэдээллийн платформ хөгжүүлэх

1.3 Шинэ технологи, инновац нэвтрүүлэх

- Ухаалаг аялал жуулчлалын системүүд
- Байгальд ээлтэй, тогтвортой аялал жуулчлалын шийдлүүд

2. Төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны механизм

2.1 Хууль эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох

- Хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих бодлого
- Төрөөс үзүүлэх татварын хөнгөлөлт, дэмжлэг

2.2 Нийтийн болон хувийн хэвшлийн хамтарсан төсөл, хөтөлбөрүүд

- Улсын хэмжээнд аялал жуулчлалын онцлох бүсүүдийг хөгжүүлэх
- Олон улсын байгууллагуудтай хамтарсан төсөл хэрэгжүүлэх

2.3 Салбарын мэргэжилтэн бэлтгэх, хүний нөөцийг хөгжүүлэх

- Аялал жуулчлалын чиглэлээр сургалт, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
- Мэргэжилтэн солилцооны хөтөлбөр зохион байгуулах

- 2024 онд 809 мянга, мянган гадаадын жуулчин хүлээн авсан бол 2030 онд 2 сая жуулчин хүлээн авах

- Жуулчдын тоо болон үнэ цэнтэй аяллыг хөгжүүлэх, бүтээлч үйлдвэрлэлийг дэмжих замаар **ДНБ-д эзлэх хувь хэмжээг 2030 онд 30%-д** хүргэх

- Монгол Улсын аялал жуулчлалын салбарын олон улсад эзлэх байр суурийг 2019 онд 93 дугаар байр, **2021 онд 84 дүгээр байранд** байгааг урагшлуулах

Бидний зорилго

ЖУУЛЧДЫН МОНГОЛЫГ СОНГОЖ АЯЛЖ БУЙ ШАЛТГААН, ЖУУЛЧДЫН СЭТГЭЛ ХАНАМЖ

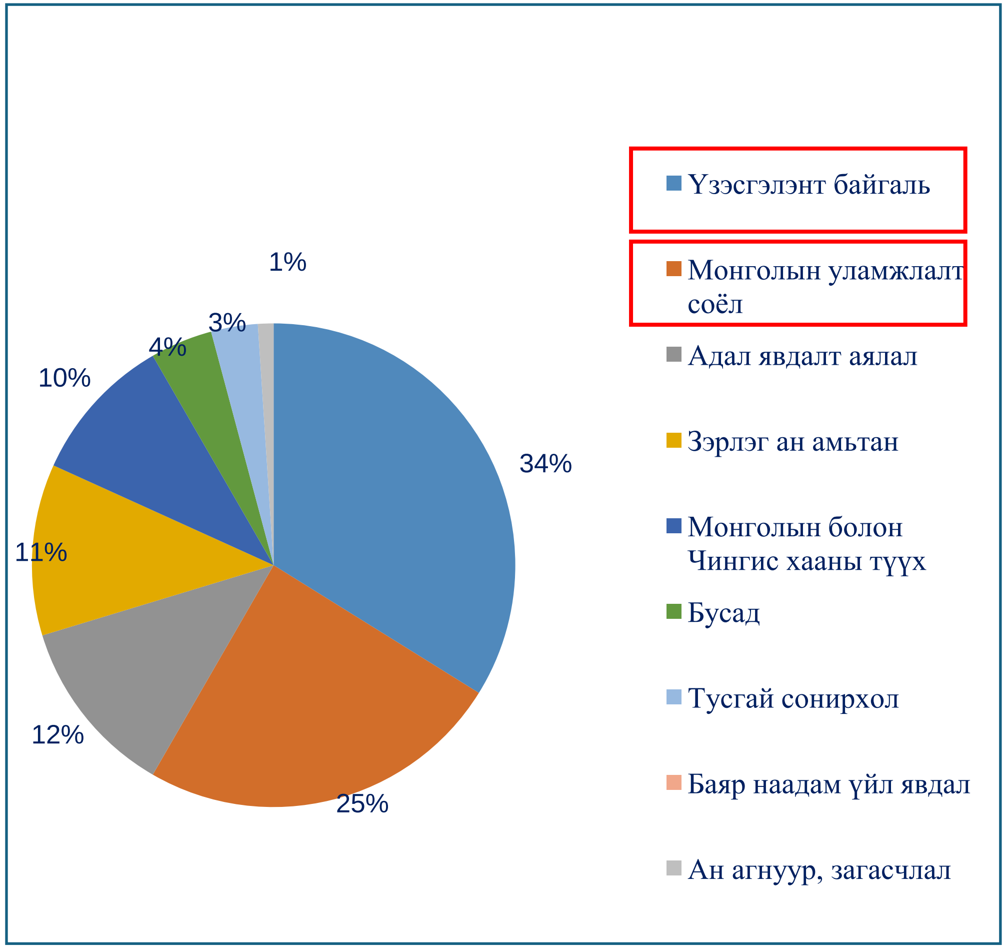

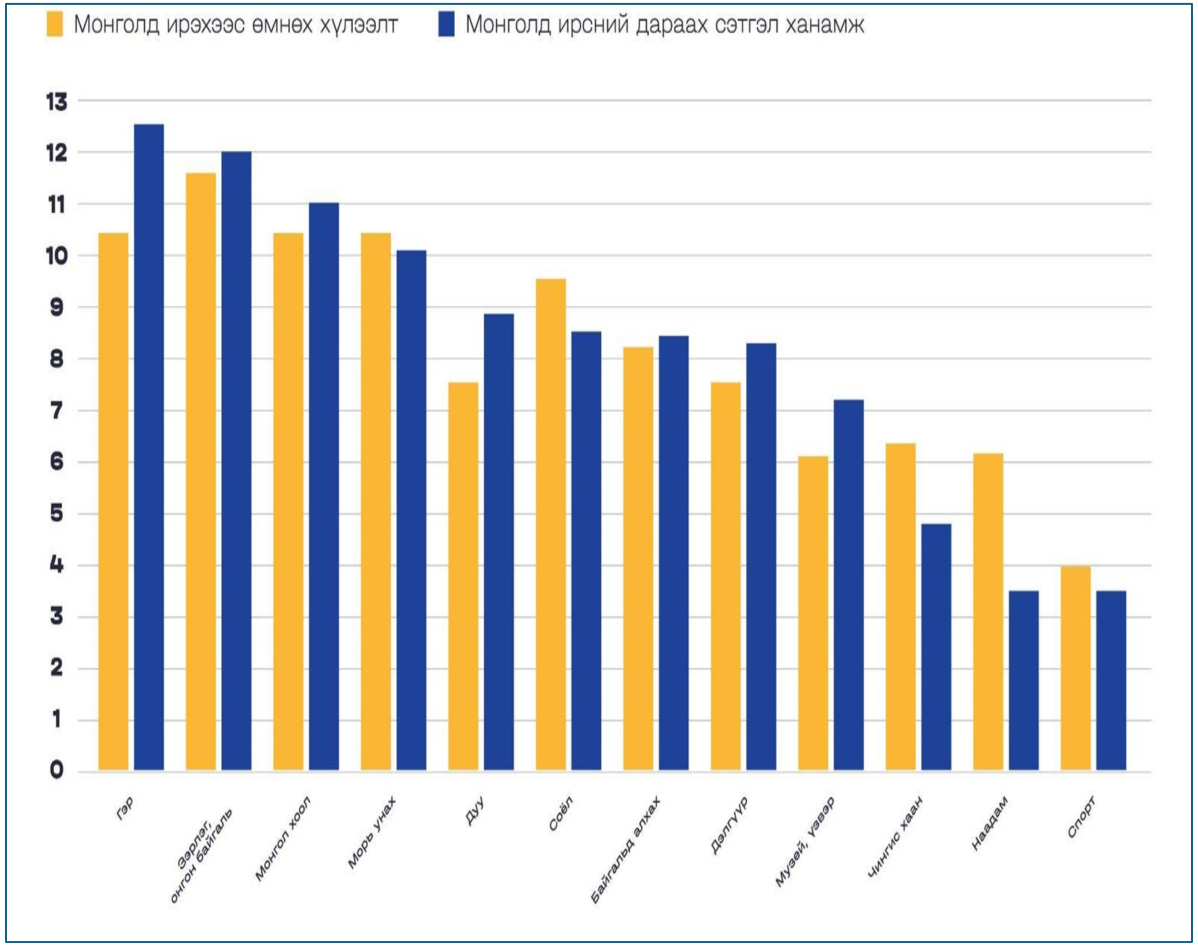

1.2 сая
хүн ам
3.1 сая
хүн ам
43 сая
хүн ам
14 сая
хүн ам
64 сая
хүн ам
ЦАГААННУУР
5.8%
БОРШОО
10.3%
ХАНХ
1.8%
АЛТАНБУЛАГ
15.5%
ХАВИРГА
0.6%
БАЯНХОШУУ
0.2%
БУЛГАН
0.36%
ЧИНГИС ХААН
48.2%
ЗАМЫН ҮҮД
13.7%

Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулж байгаа байрших хэрэгслийн мэдээлэл

Байрших хэрэгслийн төрөл	Аж ахуй нэгж	Ор хоног
Зочид буудал	492	16,748
Дэн буудал	486	7,753
Амралт, жуулчны бааз	922	35,560

Өвөл ажиллах боломжтой	
Амралт жуулчны бааз	Ор, хоног
145	55
2023 онд ажилласан	
55	3500

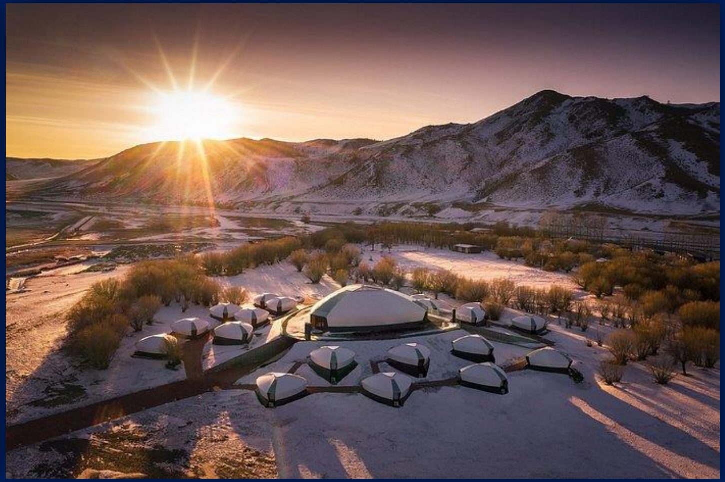

Байрших хэрэгслийн төрөл	Ажилтны тоо
Зочид буудал	18,680
Тур оператор	22,480
Амралт, жуулчны бааз	10,500
Ресторан кофе шоп	14,280
Салбарын бусад	14,280
Нийт	**88,700**

төвлөрч, аялал жуулчлалын ашиг тусыг хүртэх газарзүйн ялгааг бий болгож байна.

Олон улсын зочдын хуваарилалт

Тэмдэглэл: хувь тооцохдоо бусад бүс нутгаар аялж буй ихэнх жуулчдын орох цэг болох Улаанбаатар хотыг оруулаагүй болно.

Эх сурвалж: CAREC хүрээлэнгийн Монголын тур операторуудын судалгаанд үндэслэсэн Дэлхийн банкны тооцоо.

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН КЛАСТЕР БҮСЧЛЭЛ

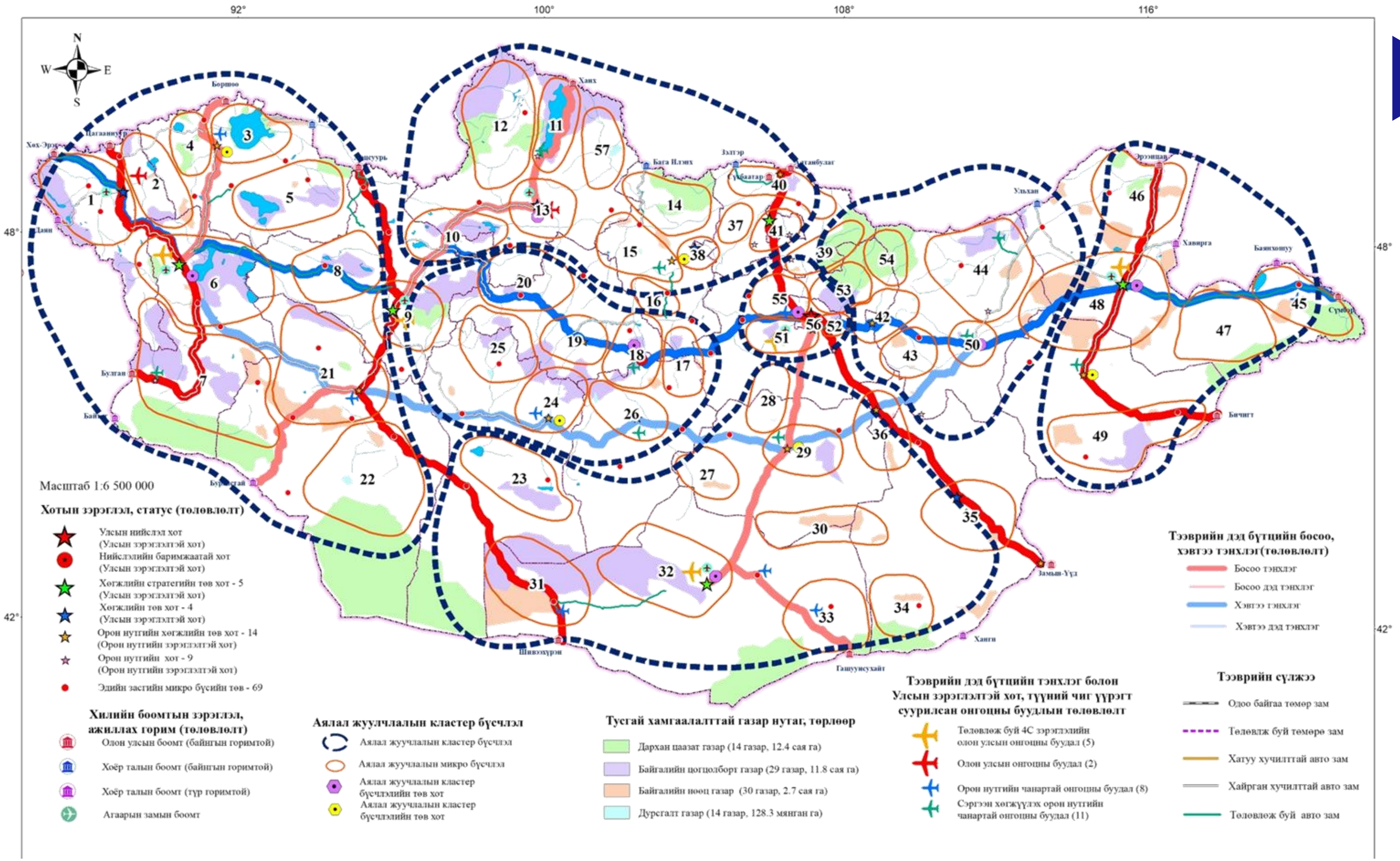

Аялал жуулчлалын нөөц, газарзүйн байршил
+ тээврийн дэд бүтцийн тэнхлэг **+** УЗ-тай хот
+ боомт тулгуурлан
"Аялал жуулчлалын 7 кластер бүсчлэл"-ийг санал болгож байна.

Зорилт 8.2.Эдийн засгийн тэргүүлэх салбарууд болон байршлын давуу талд тулгуурлан бүс, орон нутагт аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.
1.Байгаль экологи, археологи, палеонтологи, нүүдлийн өв, түүх, соёл, рекреацийн нөөц, нутгийн иргэдэд түшиглэсэн **аялал жуулчлалыг бүсчлэн хөгжүүлнэ.**

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ДЭД БҮТЦИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ

ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ:

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГОЛ ЧИГЛЭЛИЙН АВТО ЗАМЫН ДАГУУХ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦОГЦОЛБОР

A ангилал

B ангилал

C ангилал

Байршил: Аялал жуулчлалын гол бүс нутаг

Хугацаа: 2021-2025

Төсөвт өртөг: 50 тэрбум ₮

Эх үүсвэр: Хувийн хэвшил

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГОЛ БҮС НУТАГТ ОТОГЛОХ ЦЭГ БАЙГУУЛАХ:

Байршил: Жуулчид ихээр аялдаг **80** байршил

100-200 хүртэлх хүний багтаамжтай

Төсөвт өртөг:

8 тэрбум ₮

Гэрээ байгуулсан, ажиллаж эхэлсэн, шинээр зарлах Автозам дагуух үйлчилгээний цогцолборууд

Гэрээ байгуулсан АЗдҮЦ-ын байршил

1. Архангай, Цэнхэр
2. Увс, Зүүнхангай
3. Хэнтий, Цэнхэрмандал
4. Хэнтий, Жаргалтхаан
5. Архангай, Өндөр-Улаан
6. Архангай, Цахир
7. Баян-Өлгий, Толбо
8. Дорноговь, Сайншанд
9. Булган, Хутаг-Өндөр
10. Төв, Баянцагаан
11. Дундговь, Мандалговь
12. Өвөрхангай, Хархорин
13. Сүхбаатар, Мөнххаан
14. Хөвсгөл, Их уул
15. Архангай, Ихтамир
16. Өмнөговь, Цогт-Овоо
17. Өвөрхангай, Хайрхандулаан
18. Баянхонгор, Бууцагаан
19. Өвөрхангай, Хужирт
20. Хэнтий, Хэрлэн
21. Төв, Баян

Гэрээ байгуулснаас Ашиглатад бүрэн орсон -5

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2024 оны 05 сарын 01 өдөр Дугаар 189 Улаанбаатар хот

Ариун цэврийн байгууламж бүхий түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор барьж байгуулах тухай

Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 19.1.4, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 7.3-т заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.Байгаль орчныг хамгаалах, аялал жуулчлалыг дэмжих, зорчигчдын ая тухтай аялах орчныг бүрдүүлэх зорилгоор хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар олон улс, улсын чанартай авто зам дагуу аймаг, нийслэл, суманд ариун цэврийн байгууламж бүхий түр буудаллах цэг, үйлчилгээний цогцолбор байгуулах газрын байршлын жагсаалт, солбицлыг хавсралт ёсоор батлсугай.

2.Энэ тогтоолын хавсралтад заасан байршилд эзэмшүүлэх газрыг аймаг, сумын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгаж, холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу эзэмшүүлэх ажлыг 2024 оны 2 дугаар улиралд багтаан зохион байгуулахыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Б.Бат-Эрдэнэ, Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газар (А.Энхманлай), аймаг, сумын Засаг дарга нарт тус тус үүрэг болгосугай.

3.Агаар, хөрсний бохирдлыг бууруулах зорилгоор олон улс, улсын чанартай авто зам дагуух шатахуун түгээх станцын нийтийн бие засах газрыг байгальд ээлтэй, эко байхаар холбогдох стандартад нийцүүлэн шинэчлэх, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт болон төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, ногоон зээлийн хүрээнд шинээр байгуулах ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлж ажиллахыг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд Ж.Ганбаатарт даалгасугай.

4.Олон улс, улсын чанартай авто зам дагуу ариун цэврийн байгууламж бүхий түр буудаллах цэгийн цэвэрлэгээ, арчлалт, хог хаягдлын асуудлыг зохион байгуулж ажиллахыг холбогдох аймаг, сумын Засаг дарга нарт үүрэг болгосугай.

5.Олон улс, улсын чанартай авто зам дагуу ариун цэврийн байгууламж бүхий үйлчилгээний цогцолбор барих, түр буудаллах цэг байгуулахад шаардлагатай дэд бүтцийн асуудлыг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллахыг Зам, тээврийн хөгжлийн сайд С.Бямбацогт, Эрчим хүчний сайд Б.Чойжилсүрэн нарт даалгасугай.

6.Энэ тогтоолын хэрэгжилтийг зохион байгуулж, хяналт тавьж ажиллахыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Б.Бат-Эрдэнэ, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд Ж.Ганбаатар, Зам, тээврийн хөгжлийн сайд С.Бямбацогт нар тус тус үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД Б.БАТ-ЭРДЭНЭ

Засгийн газрын 2024 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдрийн 189 дүгээр тогтоолын хавсралт

ОЛОН УЛС, УЛСЫН ЧАНАРТАЙ АВТО ЗАМ ДАГУУХ АРИУН ЦЭВРИЙН БАЙГУУЛЖ БҮХИЙ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦОГЦОЛБОРЫН БАЙРШЛЫН ЖАГСААЛТ

№	Аймгийн нэр	№	Газрын байршлын нэр	Байршлын цэг	
				Уртраг	Өргөрөг
1.	Архангай	1.	Цэнхэр сум	707569.519	5258647.57
				707506.036	5258687.17
				707541.41	5258743.87
				707604.89	5258704.27
		2.	Цахир сум Жинст баг	99.158950	48.095897
				99.159439	48.097039
				99.162108	48.096233
				99.163114	48.095611
				99.162442	48.095306
		3.	Ихтамир сум	101.222014	47.582130
				101.222750	47.582871
				101.224956	47.581874
				101.224220	47.581133
		4.	Өндөр-Улаан сум Чулуутын хавцал	100.276491	48.123747
				100.276167	48.125530
				100.277499	48.125639
				100.277823	48.123856
2.	Баян-Өлгий	5.	Цагааннуур	89.722876	49.497722
				89.72411	49.497275
				89.723495	49.496492
				89.722261	49.49694
		6.	Толбо сум	90.604662	48.517783
				90.602092	48.517194
				90.601744	48.518036
				90.604315	48.518626
3.	Баянхонгор	7.	Бууцагаан 05-р баг Байдрагийн Гүүр	98.702758	46.170328
				98.702697	46.171247
				98.705200	46.171147
				98.705139	46.170278
		8.	Бөмбөгөр сум	99.594085	46.203452
				99.591541	46.202954
				99.591199	46.203800
				99.593756	46.204305
4.	Булган	9.	Дашинчилэн сум	104.028196	47.862164
				104.028215	47.863063
				104.030888	47.863038
				104.030870	47.862139
		10.	Рашаант сум Элсэн тасархай	103.692648	47.331055
				103.690002	47.331025
				103.68998	47.331924

ГОЛ ЗОРИН ОЧИХ ГАЗАРТ ОТОГЛОХ ЦЭГ БАЙГУУЛАХ

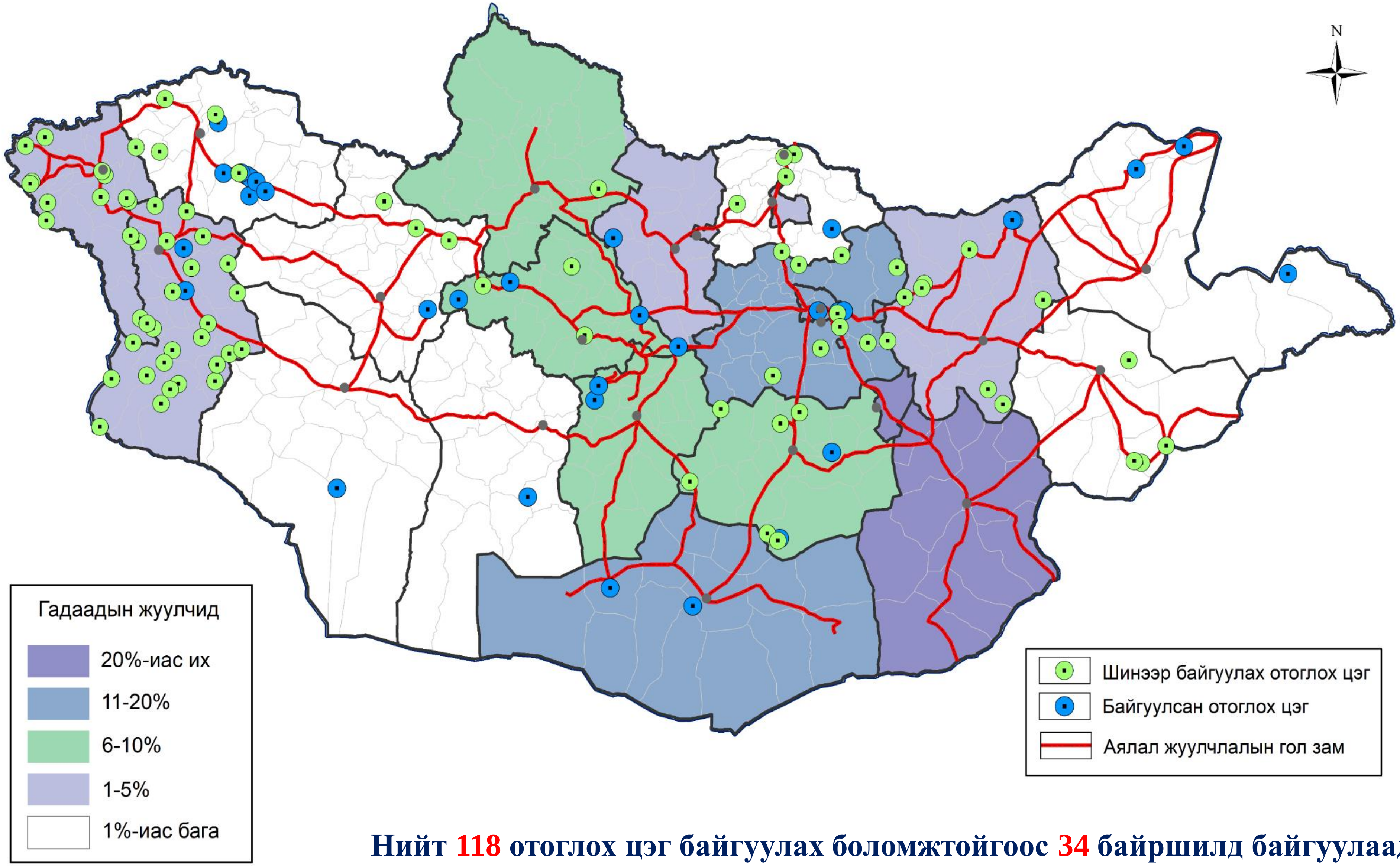

А

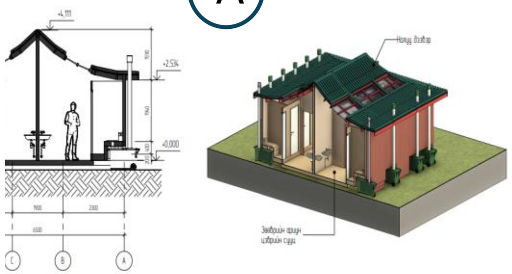

Б

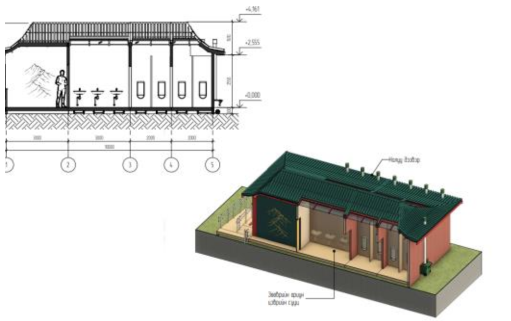

Нийт 118 отоглох цэг байгуулах боломжтойгоос 34 байршилд байгуулаад байна.

Гадаад сурталчилгааны арга хэмжээнүүд

Тайланд - Road show

“ITB 2024" үзэсгэлэн

Мазаалай цас мөсний олон улсын наадам

БНСУ – Go Mongolia

Вьетнам-Road show

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА